

Kevytrakenteisen huvimajan tai grillikatoksen pystyttämiseen pihalle ei yleensä vaadita lupaa. (Kuva: Korian Hirsi)

Oma tupa – mutta

”Uudisrakennukseksi katsotaan myös lisärakennus, joten useimmiten rakennuslupa tarvitaan”, sanoo Suomenniemen kunnan rakennustarkastaja, rakennusmestari Kari Mankkinen. ”Rakennuksen tai sen osan käyttötarkoituksen muutos on luvanvaraista. Tämä koskee myös vapaa-ajan asunnon muuttamista pysyvään asumiseen. Tyypillinen tilanne on vaikkapa ullakkohuoneiden rakentaminen. Myös suurempiin peruskorjaushankkeisiin tarvitaan rakennuslupa tai vähintään toimenpidelupa. Luvat myöntää paikallinen rakennusvalvontaviranomainen”, Mankkinen kertoo.

Sauna ja muu tulisijallinen talousrakennus sekä autotalli ovat aina luvanvaraisia rakennushankkeita. Sen sijaan pinta-alaltaan pienen rakennelman pystyttämiseen ei välttämättä lupaa tarvita. Raja kulkee useimmiten noin kuuden neliön kohdalla. Esimerkiksi Vantaalla ei tarvita lupia, jos pihalle pystytetään enintään viiden neliön suuruinen grillikatos, leikkimökki, kasvihuone tai huvimaja. Rakennelman tulee olla kevytrakenteinen ja helposti siirrettävissä. ”Hyvän tavan mukaan on asiasta kuitenkin syytä kuulla naapureita”, Mankkinen muistuttaa.

Uudisrakennukselle tarvitaan aina rakennuslupa, se on selvää. Mutta tarvitaanko lupaa, kun pihalle nikaroidaan grillikatos, pergola tai vierasmaja? Tai kun peruskorjataan vanhaa mummonmökkiä? Oman paikkakunnan rakennustarkastaja neuvoo kaikissa rakentamiseen liittyvissä lupa-asioissa, kunhan vain osaa kysyä.

Toimenpidelupa vai ilmoitus

Kaikkeen rakentamiseen ei siis tarvita rakennuslupaa, mutta joskus edellytetään toimenpidelupa tai kirjallinen ilmoitus. Toimenpidelupa tarvitaan, kun tehdään kaupunki- tai maisemakuvaa muuttava rakennelma. Lisäksi toimenpidelupa voidaan vaatia, kun rakennuksen ulkoasua muutetaan. ”Yleensä asemakaava-alueella kaikki rakentaminen on luvanvaraista. Haja-asutusalueella voi

tontille rakentaa jo olemassa olevaan rakennukseen liittyvän, pienehkön talousrakennuksen kirjallisella ilmoituksella”, kertoo Mankkinen.

Luvan saanti vaihtelee paikasta riippuen. Kaavoitetuilla alueilla lupaprosessit ovat yleensä yksinkertaisia, mikäli suunnittelu tehdään kaavan mukaisesti. Haja-asutusalueella voi asia olla toisin ja hanke tarvitsee ehkä poikkeusluvan. Rakennustarkastaja osaa neuvoa tässä ja kaikissa muissakin viranomaislupia koskevissa asioissa. Joissakin tapauksissa riittää kirjallisen ilmoituksen tekeminen.

Kattomuodon muuttaminen vaatii usein toimenpideluvan, mutta julkisivumateriaalien, katteen tai verhoilun muutokseen voi riittää ilmoituskin. Kiinteän aidan rakentaminen tontin rajalle ei yleensä tarvitse lupaa, mutta rajanaapurin tulee antaa asialle suostumuksensa. Jos asiasta ei naapureiden kanssa päästä yksimielisyyteen, vaaditaan toimenpidelupa.

Lupahakemus ajoissa vireille

Kaavamääräykset asettavat puitteet tulevalle rakennukselle ja kaava tuleekin selvittää jo tonttia ostettaessa. Kaavasta selviävät sallittu kerrosten lukumäärä, rakennuksen muoto, ulkoväriyökset, ilmansuunnat ym. Lupakäytännöt vaihtelevat jonkin verran eri kunnissa ja sen mukaan, ollaanko asemakaava-alueella vai ei.

Maankäyttö- ja rakennuslain mukaan rakennusluvan hakijan tulee kuulla vieressä ja vastapäätä asuvia naapureita ennen lupahakemuksen jättämistä rakennusvalvontaan. Naapureille on esitettävä nähtäväksi lupahakemus kaikkine liitteineen ja pyydetään allekirjoittaa naapurien

Jos pystytät tontillesi kasvi-
huoneen, tarvitaanko siihen
lupa?

mistä lupa?

kuulemiskaavake, joita saa raken-
nusvalvonnasta. Kustannusten pien-
entämiseksi lupahakemuksesta
tiedottamisen voi hoitaa myös itse.

Rakennuslupahakemus jätetään,
kun arkkitehti on saanut pääpii-
rustukset valmiiksi. Tarvittaessa
hakemukseen liitetään erikois-
suunnitteluun liittyviä selvityksiä,
kuten LVI-suunnitelmat. Listan
tarpeellisista asiakirjoista saa
rakennustarkastajalta. Valtaosalla
kunnista ne löytyvät internetistä..
Varsinaisten lupahakemuspape-
reiden laatiminen ja tarvittavien
kaavakkeiden täyttäminen on
parasta antaa pääsuunnittelijan
tehtäväksi.

**Kiinteän aidan rakentaminen
tontin rajalle ei yleensä tarvitse
lupaa, mutta rajanaapurin tulee
antaa asialle suostumuksensa.**

purkamislupa tai tehdä purkamis-
ilmoitus rakennustarkastajalle.
Haja-asutusalueella tapahtuvasta
purkamisesta riittää usein ilmoitus
puhelimitse viranomaiselle.

Rakennusvalvonnan tehtävänä
on antaa rakentajille ohjausta ja
neuvontaa kaikissa rakentami-
seen liittyvissä kysymyksissä ja
varmistaa rakentamisen sään-
nösten ja määräysten mukaisuus.
Rakennusvalvonnan ohjaus- ja
neuvontapalvelut ovat maksutto-
mia. Rakennusluvan käsittelystä
ja muista rakennusvalvonnan
toimenpiteistä peritään kunnan
vahvistaman taksan mukainen
maksu.

Rakennuksen purkamisen- kin voi olla luvanvaraista

Kuten rakentaminen, myös ra-
kennusten purkaminen perustuu
maankäyttö- ja rakennuslakiin.
Näin huolehditaan, että raken-
nustaitteellisesti arvokkaita
rakennuksia ei hävitetä tai tur-
mella. Esimerkiksi Perniössä
kaava-alueella sijaitsevan ra-
kennuksen tai sen osan pur-
kamiseen pitää yleensä hakea

osmo®
...color

Erikoisöljyvaha työtasoille Osmo Color TopOil

- Keittiöön ja kylpyhuoneeseen
- Matta – hengittävä
- Vettähylyvä ja hankausta kestävä
- Ei repeile, halkeile eikä hilseile
- 2–4 levityskertaa puulajista ja levitysmenetelmästä riippuen
- 1 litra riittää n. 12 m²:n kaksinkertaiseen käsittelyyn

Lisätietoja maahantuojalta: SARBON WOODWISE OY
puh. (019) 729 381, fax (019) 729 385, info@osmocolor.com